

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΑΓΡΟΤΩΝ: ΑΝΑΓΚΗ ΤΑΧΥΤΕΡΩΝ ΒΗΜΑΤΩΝ

Του κ. Κωνστ. Γε. Αθανασοπούλου
Καθηγητού Παντείου Πανεπ. Κ.Π.Ε.,
Πανεπ. Αθηνών (Επισκ.),
Ex Ch. L. U.L. Bruxelles, Ex Int. I.I.A.P., Paris

Τα θέματα της Αποκέντρωσης, της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Περιφερειακής Ανάπτυξης έχουν «αφ' εαυτών» ιδιαίτερη σημασία.

Η σημασία του όμως αυτή περιλαμβάνει κατά περιόδους μεγαλύτερες διαστάσεις λόγω ειδικότερων συνθηκών, υπό τις οποίες διατελεί μία Χώρα.

Εκτιμάται, ότι η Χώρα μας διατελεί κατά την παρούσα χρονική περίοδο υπό ειδικές συνθήκες για πολλούς και ποικίλους λόγους.

Η Αποκέντρωση π.χ. δεν έχει ολοκληρωθεί, παρ' ότι αποτελεί συνταγματική επιταγή και η Κυβέρνηση, η οποία προήλθε από τις τελευταίες εκλογές συνεχίζει να καταθέτει σχετικά σχέδια νόμων.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση, εξ άλλης πλευράς, Α' και Β' βαθμού, επικαλούμενη πολλές φορές έλλειψη πόρων, «απολογείται» διότι δεν εκπληροί κατά άριστο τρόπο την αποστολή της και διότι δεν αναλαμβάνει νέους ρόλους.

Η Περιφερειακή Ανάπτυξη, τέλος, ερωτοτροπούσα προς τις πηγές χρηματοδότησης των Βρυξελλών,¹ δεν έχει επιτύχει πολλούς από τους στόχους της, ενώ, ενίοτε, «απωθεί» και την ιδιωτική πρωτοβουλία (συχνές αλλαγές της σχετικής νομοθεσίας, πολλές διοικητικές διατυπώσεις κ.ά.).

Κάτω από αυτές τις συνθήκες τι άρα γε είναι δυνατόν να επιτευχθεί στους τομείς της αγροτικής ανάπτυξης και γεωργικής ανάπτυξης;

Όπως είναι γνωστόν, η αγροτική ανάπτυξη (rural development) αναφέρεται στην ευρύτερη ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, εντός των οποίων συνήθως επικρατεί ο γεωργικός τομέας, ως τομέας οικονομικής δραστηριότητας.

Εξ άλλης πλευράς, η γεωργική ανάπτυξη (agricultural development) συνιστά τομεακή έννοια και αναφέρεται στην οικονομική, τεχνολογική και κοινωνική ανάπτυξη του γεωργικού τομέα.

Αντικείμενα της πρώτης αποτελούν (και) η μελέτη των ενδοκλαδικών σχέσεων με διάφορους τομείς της οικονομίας των αγροτικών περιοχών, η αξιολόγηση του θεσμικού πλαισίου εντός του οποίου κινείται ο αγροτικός τομέας εν τω συνόλω του κ.ά.

Πως όμως μία οικονομία, όπως η ελληνική, θα επιτύχει μέγιστους ρυθμούς αγροτικής και γεωργικής ανάπτυξης;

Η απάντηση περιλαμβάνει πολλές επί μέρους παραμέτρους, όπως π.χ. δημιουργία μέσω Προγραμμάτων Δημοσίων Επενδύσεων αναγκαιουσών υποδομών, κίνητρα ενίσχυσης ιδιωτικών επενδύσεων, εκπαίδευση των νέων Αγροτών κ.ά.

Επί του τελευταίου σημείου κρίνεται σκόπιμη η παράθεση σειράς στοιχείων αναφερομένων σε Χώρες Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεδομένου, ότι η Ένωση έχει αναγνωρίσει την αρμοδιότητα των Μελών επί του θέματος της εφαρμογής εκπαιδευτικών πολιτικών.

Έτσι, σε ωρισμένες Χώρες η σχετική αρμοδιότητα ανήκει στο Υπουργείο Παιδείας (Βέλγιο, Δανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ισπανία, Ιταλία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Σουηδία, Φινλανδία), σε άλλες στο Υπουργείο Γεωργίας (Γαλλία, Ιρλανδία) και, τέλος, σε μερικές σε Τοπικές/Περιφερειακές Δομές (Αυστρία, Γερμανία).

Η χρηματοδότηση της Αγροτικής Εκπαίδευσης προέρχεται συνήθως εκ κρατικών κονδυλίων.

Σε ωρισμένες Χώρες η Α' φάση της Γεωργικής Εκπαίδευσης διαρκεί 4 έτη με προηγηθείσα υποχρεωτική εκπαίδευση 9 ετών (π.χ. Βέλγιο), σε άλλες 2 με προηγηθείσα υποχρεωτική εκπαίδευση 10 ετών (π.χ. Γαλλία) κ.ά.

Η Β' φάση Αγροτικής Εκπαίδευσης/Γεωργικής Εκπαίδευσης συνήθως είναι άτυπη και καλύπτεται υπό τον όρο επιμόρφωση, έστω και βραχείας διάρκειας.

Σε ωρισμένες περιπτώσεις η επιμόρφωση αυτού του τύπου είναι δυνατόν να συνιστά προϋπόθεση υπαγωγής σε ρυθμίσεις, όπως π.χ. υπαγωγής στις ρυθμίσεις του Κανονισμού 2328/1991 (π.χ. Ελλάδα).

Είναι αυτονόητο, ότι τα συναφή προγράμματα επιμόρφωσης καλύπτουν ευρύτατο φάσμα, τόσο υποκειμένων στην σχετική διαδικασία, όσο και αντικειμένων αναφοράς, προέχοντος στην προκειμένη διάσταση συνήθως του πρακτικού στοιχείου.

Ακόμη, σε πολλές περιπτώσεις, και με συντρέχουσες και άλλες προϋποθέσεις, οδηγούν στην απόκτηση του Πράσινου Πιστοποιητικού.

Η σημασία της εκπαίδευσης και της περαιτέρω επιμόρφωσης των νέων, ιδίως, Αγροτών, καθίσταται μεγαλύτερη, εάν ληφθεί υπ' όψει, ότι βάσει του Ευρωπαϊκού Γεωργικού Προτύπου η γεωργία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να είναι πλέον ανταγωνιστική, βεβαίως βιώσιμη, παράγουσα τρόφιμα ασφαλή.

Η Ελλάδα μέσω του οικείου Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης στοχεύουσα σε μία ανεπτυγμένη ύπαιθρο με βιώσιμες γεωργικές δραστηριότητες επιδιώκει, με ανάλογες πολιτικές και ανάλογα μέτρα, την ανάπτυξη ενός τομέα τροφίμων άκρως ανταγωνιστικού, την αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, την εξασφάλιση της απασχόλησης (πλήρους, μερικής) των Αγροτών κ.ά.

Εν όψει των ανωτέρω πρέπει να θεωρείται αυτονόητος ο εκσυγχρονισμός του συστήματος Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης, όπου αυτό δεν έχει αποδώσει τα αναμενόμενα αποτελέσματα.

Και το πράγμα, λόγω της διεθνούς συγκυρίας επείγει. Οι καιροί ου μενετοί...